

At takle dårlige beslutninger

Ugens vers

"Og [jeg] sagde: 'Min Gud! Fuld af skam og skændsel løfter jeg mit ansigt mod dig, min Gud, for vore synder er vokset os over hovedet, og vor skyld når til himlen'" (Ezra 9,6).

Introduktion

Ezra og Nehemias blev ledere i et samfund, hvor blandede ægteskaber med mennesker, der ikke tilhørte Israel, var blevet standard. Begge ledere var meget bekymrede over det, da de ønskede at lede folket til et dybere forhold til Gud. De var klar over den negative indflydelse, som ikke-troende eller afgudsdyrkere kunne have på Israels folk; for man havde ned igennem historien set frygtelige følger. De kana'anæiske religioner havde i en sådan grad spredt sig i Israel, at man tilbad Ba'al og Ashera på enhver høj. Desuden var den indflydelse, som hedenske ægtefæller havde på israelitiske familier skadelig. Bileam havde rådet moabitterne til at sende deres kvinder til israelitterne i visheden om, at israelitterne ville vende sig fra Gud, når de faldt for disse kvinder. Desværre havde han ret. Ikke alene har ægtefæller indflydelse på hinanden, men deres børns tro bliver også påvirket.

Hvad vil Ezra og Nehemias gøre med situationen i Israel med blandede ægteskaber? Vil de lade det være eller modsætte sig det? I denne uge skal vi se på, hvordan de to ledere taklede problemet.

Ugens tekster

- Neh 13,23-25
- 5 Mos 7,3-4
- 2 Kor 6,14
- Ezra 9,10
- 1 Kor 7,10-17

Nehemias' reaktion

Neh 13,23-25

Hvad sker der her, og hvordan kan vi forklare Nehemias' reaktion på situationen?

Børnene talte hverken aramæisk, som var det sprog, der var blevet talt under landflygtigheden, eller hebraisk. De kunne altså ikke forstå Skriftens undervisning. Dette var et stort problem; for kundskaben om Guds åbenbaring kunne derved let gå tabt eller hans undervisning forvrænget. De skriftkloge og præsterne har mest sandsynligt undervist fra Toraen på aramæisk for at gøre undervisningen tydelig for folket. Men når mødrene kom fra Ammon, Ashdod og Moab, og det generelt var dem, der tog sig af børnene, er det ikke overraskende, at børnene ikke også talte fædrenes sprog. Det sprog, vi taler, former den måde, vi opfatter forskellige begreber; for vi bruger de ord, som hører til det sprogs kultur. Tabet af det bibelske sprog ville have betydet, at de mistede deres særlige identitet. For Nehemias var det derfor helt uacceptabelt, at familier mistede forbindelsen til Guds Ord og dermed også forbindelsen med den levende Gud, jødernes Herre.

Bibelforskere mener, at Nehemias' handlinger mest sandsynligt var en offentlig vanære, som en del af en tildelt straf på den tid. Når det siges, at Nehemias gik i rette med dem og forbandede dem, bør vi ikke tro, at Nehemias brugte bandeord og eder, men snarere, at han udtalte pagtens forbandelse over dem. 5 Mos 28 beskriver de forbandelser, som ville ramme dem, der brød pagten. Det er meget sandsynligt, at Nehemias valgte ord fra Bibelen for at få dem til at indse deres forkerte handlinger og konsekvenserne af deres dårlige valg.

Når teksten siger, at Nehemias slog nogle af mændene og "rev dem i håret" (Neh 13,25), bør vi ikke læse det som, at Nehemias var rasende og reagerede med vrede. Vi bør huske, at prygl var en anerkendt form for offentlig straf. Denne straf blev kun benyttet over for "nogle" af dem med henvisning til lederne, som var skyld i eller promoverede disse forkerte handlinger. Denne straf skulle tjene som en offentlig irettesættelse. Nehemias ønskede at sikre sig, at folket forstod, hvor alvorlige deres valg var, og hvilke resultater de ville føre til.

Hvordan bør vi reagere, når vi ser noget i menigheden, vi mener, er forkert?

Til at tænke over

Nehemias' irettesættelse

Neh 13,26-27

Hvad siger dette om, hvor vigtig Bibelens historie er til at oplyse os om farerne ved at vige bort fra den rette vej?

Salomo blev ledt dybt ud i synd på grund af de valg, han foretog. Man kan med rette sige, at Salomo var skyld i sin egen undergang ved at være ulydig mod Guds bud: "Han [kongen] må heller ikke have mange hustruer, for at hans hjerte ikke skal komme på afveje" (5 Mos 17,17). Salomos liv bruges som et negativt eksempel. Ikke alene giftede han sig med mere end en hustru, men, som også Nehemias tydeligt fremhæver, valgte han hustruer, som ikke tilbad Gud.

Hvorfor var det rigtigt af Nehemias at irettesætte folket for at have giftet sig med hedninger?

- 1 Mos 6,1-4
- 1 Mos 28,1-2
- 2 Kor 6,14
- 1 Mos 24,3-4
- 5 Mos 7,3-4

Forbuddet mod blandede ægteskaber handlede ikke om nationalisme, men om afgudsdyrkelse. Mange i Bibelen giftede sig med ikke-israelitter. Moses giftede sig med Sippora, som var midianit; Boaz med Ruth, en moabit. Forbuddet mod blandede ægteskaber i disse bud handlede i stedet om at gifte sig med en af en anden tro eller ingen tro. Problemet på Ezras og Nehemias' tid var, at folk valgte at gifte sig med nogen, som ikke troede på Gud. På side 316 i sin bog *Flame of Yahweh* (Peabody, Mass.: Hendrickson Publishers, 2007), siger Richard M. Davidson: "Edens plan for ægteskabet ... forudsatte, at de to partnere på alle områder supplerede hinanden, i åndelighed og tro såvel som i andre betydningsfulde værdier." De hedenske kvinder i denne beretning havde ikke valgt at opgive deres afgudstilbedelse. Måske var det grunden til, at Nehemias var mere bedrøvet end vred over folkets valg; for det var et tegn for ham på, at der manglede en virkelig overgivelse til Gud.

Bibelen giver os opskrifter på handlinger, som vil fastholde os i Gud, og som har til hensigt at maksimere vores lykke. På samme måde blev buddet om at gifte sig med en af samme tro givet for at hjælpe os til at få et bedre liv og opmuntre til en gensidig overgivelse til Gud.

Hvilke principper kan vi finde i disse beretninger, som kan hjælpe os til at beskytte vores egen og vores families tro?

Til at tænke over

Ezras reaktion

Ezra 9

Hvordan reagerede Ezra, da han hørte om israelitternes blandede ægteskaber?

Ezra 9,1-2 siger, at folket ikke har "skilt sig ud". Udtrykket bruges også i følgende vers: 3 Mos 10,10; 11,47; 2 Mos 26,33; 1 Mos1,4.6-7.14.18. Hvad siger anvendelsen af dette ord om det, at en troende gifter sig med en ikke-troende?

Folket havde selv henvendt sig til Ezra med hensyn til de blandede ægteskaber. De udtryk, de brugte i deres liste over folk, der tog del i afskyeligheder, viser, at de kendte til toraen. Den første liste er taget direkte fra bibelske gengivelser. Det er interessant, at de civile ledere kom til Ezra med nyhederne, for selv folkets åndelige ledere, præster og levitter, havde gjort sig skyldige i denne overtrædelse.

"Da Ezra undersøgte årsagerne til det babyloniske fangenskab, blev han klar over, at Israels frafald for en stor del skyldtes, at de havde giftet sig med hedenske folkeslag. Han blev overbevist om, at de kunne have undgået mange sørgelige og ydmygende erfaringer, hvis de havde adlydt Guds påbud om at holde sig adskilt fra nabo-folkene. Han blev derfor meget opbragt, da han fik at vide, at fremtrædende mænd, til trods for fortidens erfaringer, havde votet at overtræde love, som var givet for at værne folket mod frafald. Han tænkte på den store godhed, som Gud havde vist dem at lade dem vende tilbage til deres fædreland, og blev fyldt af retfærdig harme og sorg over deres utaknemmelighed" (Ellen White, *Profeter og konger*, s. 302).

Udtrykket "skilt sig ud fra" bruges til at opstille modsatte enheder. Ved at bruge dette udtryk erkendte folket, at de havde en forudgående forståelse af og kendskab til Guds bud om at holde sig borte fra falske religioner. De forstod, at ingen var uvidende om, at ægteskab med en person fra nabolandet ville påvirke forholdet eller børnenes opdragelse. De var klar over situationens alvor.

Til at
tænke over

Hvad kan vi gøre for at holde troen i live i vores hjem og familier, selv om vi tidligere har foretaget forkerte valg?

Ezra griber ind

Ezra 10

Howdan løste Ezra og lederne problemet med de blandede ægteskaber?

Samlet besluttede hele folket at sende de fremmede hustruer bort. Det er forbløffende, at selv de, som havde giftet sig med dem, gik med til planen. Kun fire mænd, som alle nævnes med navn i Ezra 10,15, satte sig imod det. Jøderne lovede at sende deres hustruer bort, og det tog tre måneder, før planen blev gennemført. 113 jødiske mænd sendte deres hustruer bort (Ezra 10,18-43). Det er interessant, at det sidste vers (Ezra 10,44) siger, at der i nogle af disse blandede ægteskaber allerede var børn. At sende mødre bort fra familier med børn synes heller ikke i dag fornuftigt eller rigtigt. Men vi må huske, at dette var et specielt tidspunkt, hvor Gud startede forfra med det jødiske folk og de, på en måde, med ham. At følge Gud helt og fuldt krævede gennemgribende midler.

De specifikke ord brugt i Ezra 10,11.19 for at "skille ud" (badal) og "sende bort" (yatza') bliver ikke brugt noget andet sted i Bibelen for at omtale skilsmisse. Ezra ville være klar over, hvilket udtryk man normalt ville bruge om skilsmisse; men han valgte ikke at bruge det. Det er derfor tydeligt, at Ezra ikke betragtede disse ægteskaber som gyldige, efter at det blev opdaget, at de overtrådte toraens bud. Ægteskaberne blev med andre ord erkæret ugyldige, fordi de var imod loven. Processen gik ud på at opløse ugyldige ægteskaber. Vi får ingen oplysninger om, hvad der skete med disse hustruer og børn, og hvilken effekt det havde på samfundet. Ifølge datidens skik ville den tidligere ægtemand have sørget for flytningen af sin tidligere hustru og deres børn. Hustruerne ville normalt være rejst tilbage til deres barndomshjem.

Men med tiden begyndte nogle jødiske mænd igen at gifte sig med ikke-troende, og nogle af dem vendte måske endda tilbage til de hustruer, de havde sendt bort. Løsningens kortvarige natur kan måske skyldes den menneskelige natur og vores op-og-ned overgivelse til Gud. Selv de af os, som anser os selv som stærke i troen, må indrømme, at vi har gennemgået perioder, hvor vi var mindre overgivet til Gud, og hvor vores vandring med ham faktisk kunne beskrives som mangelfuld. Desværre er det en kamp for os at sætte Gud først.

Til at
tænke over

**Har du oplevet perioder, hvor du var mindre overgivet til Gud?
Hvad har du lært af sådanne erfaringer?**

Ægteskab i dag

Fra det, vi har set i Ezras og Nehemias' Bog om blandede ægteskaber, er det tydeligt, at Gud tager ægteskabet alvorligt, og at vi bør gøre det samme. Vi bør overveje en eventuel ægteskabspartner under inderlig bøn og inkludere Gud i vores overvejelser og beslutninger. Vi bør også beslutte os for at være tro mod Guds principper, som kan beskytte os mod megen smerte og elendighed.

1 Kor 7,10-17

Læs, hvordan Paulus behandlede emnet om en kristen, som har en ikke-kristen ægtefælle. Hvordan bør vi forholde os til blandede ægteskaber i dag?

Bibelen indeholder ikke et påbud om, hvordan vi skal forholde os til ægteskab mellem to med forskellig trosretninger. Det er uklogt at gå imod tekstens hensigt og principper og insistere på, at man bør skille sig fra en ikke-troende ægtefælle ud fra beretningen i Ezra. Situationen under Ezra-Nehemias var en engangsbegivenhed. Den var efter Guds vilje (Ezra 10,11), fordi hele Israels folk var ved at miste deres identitet som tilbedere af den levende Gud.

Vi ved, at ledere i den jødiske bosættelse i Elefantine i Egypten, som var samtidig med Ezra og Nehemias, tillod blandede ægteskaber. På kort tid førte dette til en blandingsreligion og dyrkelse af Jahve og hans hedenske gemalinde, den egyptiske gudinde Anat. Desuden kom den messianske slægtslinje i fare. Derfor bør denne begivenhed ikke opfattes som et påbud om at opløse ægteskaber og familier, hver gang en troende gifter sig med en ikke-troende. Beretningen viser dog, at Gud sætter ægteskab mellem troende højt. Satan fryder sig, når vi slutter en pagt, som ikke opmuntrer til troskab mod Gud. Han ved, at et troende ægtepar vil være stærkere i deres arbejde for Gud, end hvis kun den ene er trofast.

Bibelen advarer tydeligt imod ægteskaber, hvor man ikke "trækker på samme hammel" (2 Kor 6,14). Men vi finder også afsnit med udstrakt nåde for dem, som har foretaget et anderledes valg. Gud giver styrke til dem, som har giftet sig med ikke-troende, til at være tro imod Gud og deres ægtefælle. Gud overlader os ikke til os selv; heller ikke når vi foretager valg, som går imod hans vilje. Og hvis vi beder ham om hjælp, vil han hjælpe os. Det betyder ikke, at vi kan gøre lige, hvad vi vil og så forvente, at Gud alligevel vil velsigne os. Det betyder i stedet, at han altid lytter, når vi med et ydmygt hjerte kommer til ham med vores behov. Uden Gud nåde ville der ikke være håb for nogen af os; for vi er alle syndere.

Til videre studium

· Ellen White, *Profeter og konger*, "Reformation", s. 325-332.

"Når Gud betror mennesker et ansvar, er det dets religiøse pligt at røgte det med flid. De bør gribe de anledninger, som Gud giver dem, til at fuldbyrde hans vilje. De vil vinde herlige sejre, hvis de handler hurtigt og beslutsomt; men hvis de tøver og viser forsømmelighed, vil de lide nederlag, og Guds navn vil blive vanæret. Hvis lederne inden for sandhedens sag ikke er i besiddelse af en brændende nidkærhed, men er ligegyldige og ubeslutsomme, bliver menigheden også ligegyldig, sløv og forlystelsessyg. Hvis lederne derimod har fattet et helligt forsæt om at ville tjene Gud og ham alene, vil folket være enigt og fuldt af håb og begejstring.

Guds ord er fuldt af slående modsætninger. Synd og hellighed stilles op imod hinanden, for at vi tydeligt skal kunne se modsætningen og undgå det ene og vælge det andet. Sanballats og Tobijas had, løgne og forræderi er beskrevet på de samme blade som Ezras og Nehemias' troskab, offervilje og ædle optræden. Vi kan selv bestemme, hvem af dem vi vil ligne. På den ene side ser vi de frygtelige følger af at overtræde Guds bud, og på den anden side ser vi de velsignelser, som er en frugt af lydighed. Vi skal selv afgøre, om vi vil lide under forbandelsen eller nyde velsignelsen" (Ellen White, *Profeter og konger*, s. 328).

Spørgsmål til
drøftelse

- 1. Når vi læser disse beretninger, synes det klart, at mange blandt folket ikke var overgivet til Gud. En af følgerne var, at de havde taget sig hedenske hustruer. Ezra overlader dem ikke til sig selv, men forsøger at irettesætte og korrigere dem i håbet om, at han vil opnå en forandring. Men var det en ægte forandring, der fandt sted? Var der sket en indre forandring, selv om de ændrede deres opførsel? Hvilke beviser har vi for, at mange af dem egentlig ikke var forandret? Hvad kan vi lære af deres fejl mht. hvor vigtig en forandring af vores hjerte er?**
- 2. Hvordan kan I hjælpe mennesker i vores menighed, som kæmper med problemer som en følge af ukloge ægteskaber?**
- 3. Guds principper er evige og absolutte, men menneskelig kultur er meget forskellig. Hvorfor må vi altid huske disse forskelle i vores forsøg på at anvende Guds principper i vores eget liv og de situationer, vi oplever?**

Aktiviteter og dialog

Guds Ord

- Definér, hvad der var Guds ideal for ægteskabet ifølge 1 Mos 2,18-25, jf. Jesu ord i Matt 19,1-10.
- Læs også 5 Mos 20,1-4. Hvad er årsagen til, at skilsmisse blev tilladt? Hvem skulle loven om skilsmisse beskytte?

Baggrund

- "Skilsmisse" i samfund på Bibelens tid betød, at manden skilte sig af med kvinden; det omvendte var ikke kulturelt eller juridisk acceptabelt. Moselovens skilsmisselov var givet af Gud som beskyttelse af de kvinder, som blev smidt ud af deres mænd. Uden den sociale beskyttelse og økonomiske tryghed, som ægteskabet gav sådanne kvinder, ville de stå i en meget vanskelig situation.
- Det er let at sige, at skilsmisse bare kunne forbydes; men Gud vidste, at det var en umulighed på grund af mændenes hårde hjerter. Gud gav derfor love, som var tilpasset den sociale situation, selv om den langt fra var idealet. Men Gud taler til mennesket, hvor det er!

Uddybende spørgsmål

- Drøft forskellen mellem teokratiet i Israel og kirken af i dag!
 - Skal vi blande os i lovgivning, straffe m.m.?
- Hvordan skal vi forholde os, hvis mennesker i menigheden mistænkes for at begå forbrydelser, altså overtræder landets love?
 - Klare det inden for menigheden, men ellers feje det ind under gulvtæppet?
 - Overgive sagerne til politiet for at få dem opklaret?
 - Ignorere det?

Forstå det bedre

- Den kanaanæiske religion var en frugtbarhedsreligion. Man dyrkede guderne for at opnå frugtbarhed af jorden og for slægten; man overlevede, hvis høsten var god, og hvis man fik børn, især drenge. Tilbedelsen af Ba'al og Astarte, som var nogle af de mest fremtrædende guddomme, foregik derfor ofte ved religiøse fester, der havde et tydeligt seksuelt præg. Fra Moses og Pinehas til profeterne senere i Det Gamle Testamente tordnede Guds repræsentanter mod den åbenlyse umoral. Afgudsdyrkelse blev i princippet sidestillet med seksuel promiskuitet (se fx Jeremias 2-3 og Ezekiel 16 og 23, jf. Hoseas' Bog og Åb 2,14.)

